

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

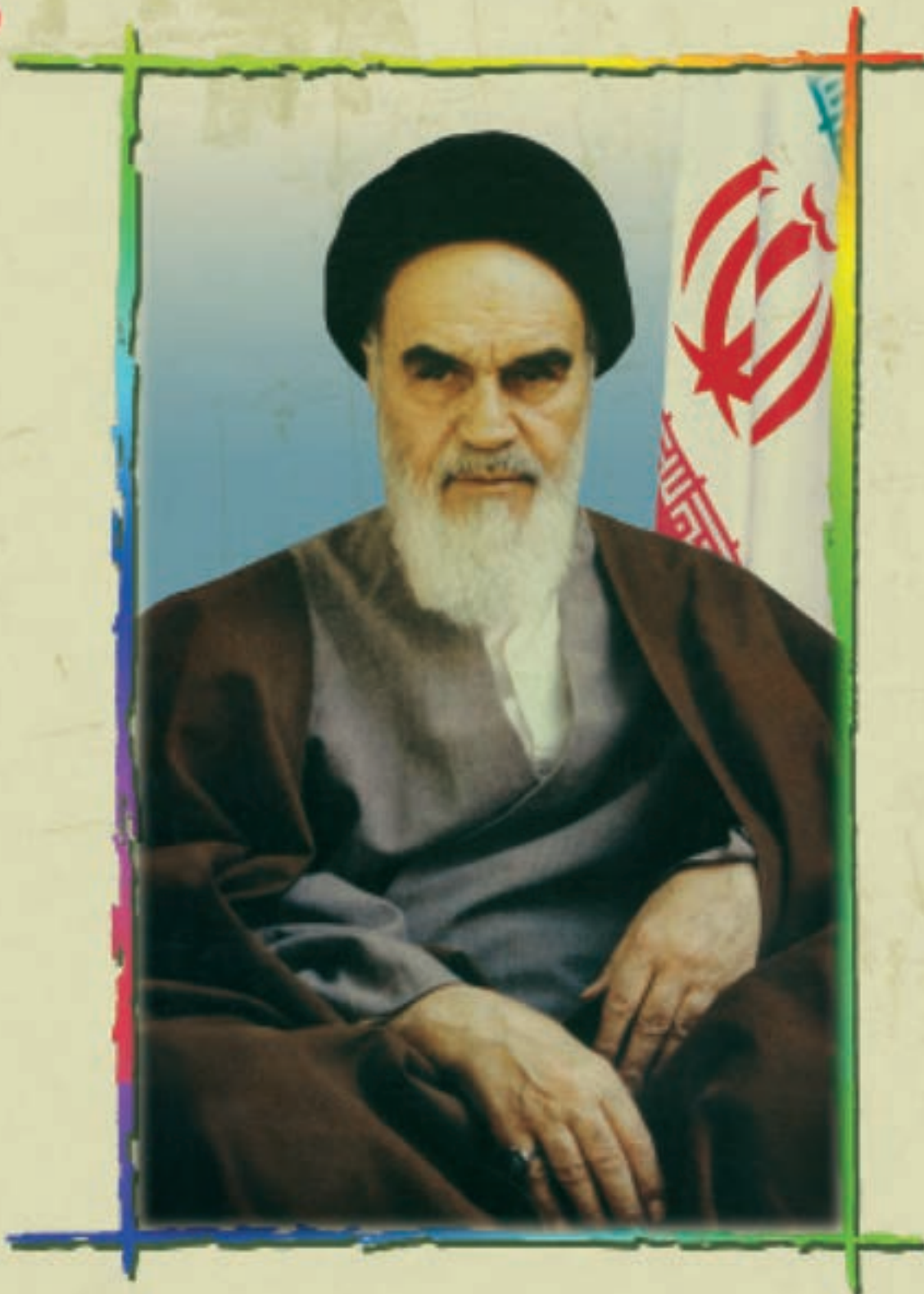
فارسی

دوم دبستان

امید من به شما دبستانی ماست.

امام خمینی «قدس سره»

فهرست

ستایش.....

فصل اوّل نهادها

- ۴ ..... درس اوّل: کتابخانه‌ی کلاس ما
- ۹ ..... ♦ یار مهربان (بخوان و حفظ کن)
- ۱۰ ..... درس دوم: مسجد محله‌ی ما
- ۱۳ ..... ♦ چغندر پُربرکت (بخوان و بیندیش)

فصل دوم بهداشت

- ۱۶ ..... درس سوم: خرس کوچولو
- ۲۱ ..... ♦ راه سلامتی (حکایت)
- ۲۲ ..... ♦ ستاره (بخوان و حفظ کن)
- ۲۳ ..... درس چهارم: مدرسه‌ی خرگوش‌ها
- ۲۸ ..... ♦ تمیز باش و عزیز باش (بخوان و بیندیش)

فصل سوم اخلاق فردی و اجتماعی

- درس پنجم: چوپان درست کار ۳۲
- ♦ احوالپرسی (بخوان و حفظ کن) ۳۵
- درس ششم: کوشا و نوشا ۳۶
- ♦ خوش اخلاقی (حکایت) ۴۱
- درس هفتم: دوستان ما ۴۲
- ♦ مورچه اشک ریزان، چرا اشک ریزان؟ (بخوان و بیندیش) ... ۴۶

فصل چهارم راه زندگی

- درس هشتم: از همه مهربان تر ۵۰
- ♦ مثل یک رنگین کمان (بخوان و حفظ کن) ۵۴
- ♦ همکاری (حکایت) ۵۵
- درس نهم: زیارت ۵۶
- ♦ کی بود؟ کی بود؟ (بخوان و بیندیش) ۶۰

فصل پنجم هنر و ادب

- درس دهم: هنرمند ۶۴
- ♦ من هنرمندم (بخوان و حفظ کن) ۶۸
- ♦ کودک زیرک (حکایت) ۶۹
- درس یازدهم: درس آزاد ۷۰
- درس دوازدهم: فردوسی ۷۲
- ♦ یک کلاغ، چهل کلاغ (بخوان و بیندیش) ۷۶

فصل ششم ایرانِ من

- ۷۹ ..... درس سیزدهم: ایرانِ زیبا
- ۸۵ ..... ♦ ای خانه‌ی ما (بخوان و حفظ کن).
- ۸۶ ..... درس چهاردهم: پرچم
- ۹۱ ..... ♦ با پرستوهای شاد (بخوان و حفظ کن).
- ۹۲ ..... درس پانزدهم: نوروز
- ۹۹ ..... ♦ عمونوروز (بخوان و بیندیش)

فصل هفتم طبیعت

- ۱۰۲ ..... درس شانزدهم: پروازِ قطره
- ۱۰۶ ..... ♦ شیر و موش (حکایت)
- ۱۰۷ ..... درس هفدهم: مثلِ دانشمندان
- ۱۱۰ ..... ♦ درخت کاری (بخوان و حفظ کن)
- ۱۱۱ ..... ♦ بلبل و مورچه (نمایش)
- ۱۱۲ ..... ♦ روباه و خروس (بخوان و بیندیش)
- ۱۱۴ ..... نیایش

سخنی با آموزگاران گرامی

خدا را سپاس می‌گوییم که به ما توفیق داد تا طراح، تدوین و تولید کتاب‌های فارسی و نگارش فارسی و دیگر کارافزارهای آموزشی برنامه‌ی فارسی را براساس تازه‌ترین اهداف و سیاست‌های آموزشی به انجام برسانیم. امیدواریم آموزش زبان فارسی موجب بهبود و رشد کیفی آموزش و پرورش شود و همّت بلند شما همکاران تلاشگر، افق‌های تازه‌ای را فراروی نسل آینده بگشاید.

برای طراح و اجرای تدریس مطلوب این کتاب، نظر شما را به نکات زیر جلب می‌کنیم:

۱. در برنامه‌ی آموزش زبان فارسی، به مهارت‌های چهارگانه‌ی زبانی و قدرت تفکر و اندیشیدن، به یک میزان توجه شده است. براین اساس، محتوای درس فارسی در قالب دو کتاب فارسی و کتاب نگارش تهیه و تدوین شده است؛ بنابراین تدریس و یاددهی هر دو کتاب دارای اهمیت است.

۲. در کتاب‌های فارسی از سه نوع خط استفاده شده است: اول خط خواندنی؛ دوم خط نوشتنی و سوم خط تحریری.

خط خواندن، خطی است که در کتاب‌ها و روزنامه‌ها استفاده می‌شود. دانش‌آموز دست کم می‌تواند این خط را در کتاب‌های معرفی شده در انتهای همین کتاب و بخش‌های «بخوان و بیندیش» ببیند. خط نوشتن در متن درس آمده است تا دانش‌آموز هنگام رونویسی، آن را تمرین کند. خط تحریری نیز خطی است که شعرهای کتاب با آن نوشته شده است تا دانش‌آموزان با زیبایی‌ها و ظرایف آن انس بگیرند.

۳. با توجه به اینکه امروزه در فرایند یاددهی - یادگیری، دانش آموز نقش فعالی دارد، توصیه می شود همکاران تا حد امکان از روش های فعال و پیشرفته در تدریس و آموزش کتاب فارسی بهره بگیرند. ایجاد فرصت های مناسب برای مشارکت دانش آموزان در فعالیت های کلاسی، باعث تقویت مهارت های گوش دادن، سخن گفتن، خواندن، نوشتن و اندیشیدن می شود.

۴. با توجه به اینکه اساس و پایه ی آموزش بر تفکر و خلاقیت استوار است، انتظار می رود همکاران گرامی در کلاس درس به این جنبه و نیز تفاوت های فردی توجه داشته باشند. برای تقویت خلاقیت، بهتر است از پرسش های واگرا و باز پاسخ، استفاده شود. در پاسخ های ابداعی و خلاق دانش آموز، از پیش داوری دوری کنیم تا مانع پرورش و شکوفایی گفتار و نوشتار خلاق آنان نشود.

۵. برای بهبود آموزش زبان فارسی در طول سال تحصیلی، بهتر است در آغاز سال، جلساتی با اولیای دانش آموزان برگزار و نحوه ی کار با کتاب های فارسی به آنان توضیح داده شود. این کار موجب آگاهی بیشتر خانواده ها از رویکردها، روش ها و ساختار کتاب می شود و در نتیجه، تعامل بین مدرسه و خانواده را ارتقا می بخشد.

۶. اجرای مناسب هر برنامه، به راهنما و دستورالعمل نیاز دارد، انتظار می رود همکاران محترم در کلیه ی مراحل تدریس از مطالب کتاب راهنمای معلم و کارافزارهای آموزشی فارسی به خوبی استفاده کنند.

۷. کارافزارهای آموزشی درس فارسی برای پشتیبانی از محتوای کتاب فارسی تهیه شده است. به کارگیری اجزای آن در حین تدریس موجب تسهیل، تحکیم و غنی سازی آموزش و یادگیری زبان فارسی می شود.

۸. درس «آزاد» فرصتی مناسب برای معلم و دانش آموزان است تا در

محیط کلاس و با آرامش، باهم نوشتن و کارِ جمعی را تمرین کنند. نوشتن درس آزاد کمک می‌کند تا مفاهیم و مطالب ضروری متناسب با منطقه‌ی خود را با در نظر گرفتن فصول کتاب، در کلاس درس طرح کنید. این انعطاف‌پذیری کتاب، به شما فرصت می‌دهد تا کمبودهای احتمالی را جبران کنید و در برنامه‌ریزی درسی و تألیف بخشی از محتوای کتاب، مشارکت داشته باشید.

۹. در ارزشیابی به مهارت‌های چهارگانه‌ی زبانی، تفکر و قدرت تحلیل دانش‌آموزان در طول سال تحصیلی توجه شود و در ارزشیابی‌های پایان ماه یا پایان نوبت نیز مهارت‌های خوانداری و نوشتاری به‌عنوان فعالیت‌های عملی، مورد توجه قرار گیرد.

۱۰. از آنجاکه هدف اصلی کتاب فارسی تقویت مهارت گوش‌دادن، سخن‌گفتن، خواندن و تفکر است، پیشنهاد می‌شود دانش‌آموزان عزیز پاسخ سوالات را در این کتاب ننویسند تا فرصت بیشتری برای پرورش توانایی‌های گفتاری فراهم شود.

۱۱. ویژگی تلفیق آموخته‌ها و مفاهیم یادگیری ایجاد می‌کند تا در آموزش زبان فارسی به دیگر کتاب‌های درسی نیز توجه شود؛ به‌همین سبب، بسیاری از مفاهیم اجتماعی، هنری، دینی، علمی و حتی ریاضی، در کتاب فارسی با استفاده از شیوه‌های قصه و شعر ارائه شده است.

رهنمودهای ارزنده‌ی شما همکاران ارجمند، همواره پشتوانه‌ی گام‌های ما خواهد بود.

گروه زبان و ادبیات فارسی

دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری

literature-dept.talif.sch.ir